

PETRA MAHILLO GARCÍA, Secretària General de l'Excel·lentíssima Diputació de Barcelona,

CERTIFICA: Que el Ple d'aquesta corporació, reunit en sessió ordinària el dia 25 de setembre de 2025, va aprovar una moció, presentada pel grup polític Esquerra Republicana de Catalunya - Acord Municipal de la Diputació de Barcelona, que amb la incorporació d'unes esmenes presentades pel grup polític Partit dels Socialistes de Catalunya - Candidatura de Progrés, és del tenor següent:

“Moció per impulsar la revisió i l'anul·lació de la sentència contra Francesc Ferrer i Guàrdia

Exposició de motius

L'alellenc Francesc Ferrer i Guàrdia, pedagog i impulsor de l'Escola Moderna, va ser executat el 13 d'octubre de 1909 després d'un procés judicial marcat per greus irregularitats i una manifesta falta d'imparcialitat. El judici, celebrat en un context d'agitació política arran de la Setmana Tràgica, ha estat àmpliament reconegut com una causa injusta i motivada per interessos polítics. Ja el març de 1911 el Congrés dels Diputats va intentar que progressés una revisió del procés, però va ser rebutjada pels partits dinàstics i la Lliga Regionalista. Des d'aleshores, no se n'ha produït cap revisió formal.

Des de llavors, han estat molts els qui han esmerçat esforços en la restitució de la figura de Ferrer i Guàrdia així com estenent-ne la seva pedagogia. A casa nostra, cal ressaltar el paper de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia des del 1987, referent en la investigació, l'assessorament i el disseny de polítiques públiques vinculades a l'educació, la joventut, la laïcitat, les llibertats civils i la participació ciutadana, fomentant l'emancipació i la participació ciutadana activa i crítica, així com l'associació alellenca, Cerquem les Arrels, referent en la recerca i divulgació històrica.

Fruit d'aquesta feina comunitària, l'any 2009, coincidint amb la commemoració del 150 aniversari del seu naixement i el centenari del seu afusellament, el Ple de l'Ajuntament d'Alella va adoptar l'acord d'instar el govern de l'Estat perquè fes una declaració oficial de reparació i reconeixement personal de Francesc Ferrer i Guàrdia i, especialment, perquè revisés la causa que el va condemnar a mort i declarés la nul·litat d'aquell procés sumari. El govern espanyol va fer cas omís a la petició, sense ni tan sols respondre a l'Ajuntament d'Alella en cap sentit.

Avui, més de cent anys després, i amb l'impuls de la legislació de memòria històrica i l'actual correlació política favorable a la reparació de greus vulneracions de drets, es presenta una altra oportunitat històrica per anul·lar la sentència en la seva totalitat i fer justícia.

Diversos estudis, com la tesi doctoral de Pascual Velázquez Vicente (UNED, 2012), analitzen en profunditat el procés judicial de Ferrer i Guàrdia, evidenciant les mancances procedimentals, la manipulació de la jurisdicció militar i la instrumentalització política del judici. Aquesta tesi, juntament amb altres fonts rellevants com el recull d'articles de The New York Times o els estudis d'historiadors com Pere Solà Gussinyer i Salvador Canals, entre d'altres, aporten arguments sòlids que sustenten la petició d'anul·lació. La figura de Ferrer i Guàrdia, reconeguda internacionalment per la seva defensa de l'educació laica, racionalista i de la llibertat de pensament, ha estat reivindicada en nombrosos àmbits, i la seva execució continua sent considerada una greu injustícia històrica. La rehabilitació oficial és, avui, un acte necessari de justícia i de reparació de la memòria democràtica.

Acords

1. Manifestar el compromís de la Diputació de Barcelona amb la defensa de la memòria històrica i la justícia democràtica, reconeixent Francesc Ferrer i Guàrdia com a figura clau en la lluita per l'educació lliure i els drets civils.
2. Donar suport a la comissió creada per l'Ajuntament d'Alella per impulsar la revisió i anul·lació de la sentència contra Francesc Ferrer i Guàrdia, així com fomentar una plataforma cívica d'adhesions.
3. Instar el Ministeri de Justícia del Govern d'Espanya a estudiar i, si escau, iniciar els tràmits per a la revisió i anul·lació de la sentència dictada contra Francesc Ferrer i Guàrdia l'any 1909, en el marc de la política de reparació de les víctimes de processos judicials injustos i de recuperació de la memòria democràtica.
4. Sol·licitar al Departament de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat de Catalunya que doni suport institucional i jurídic a aquesta demanda.
5. Donar suport a totes les iniciatives acadèmiques, memorialístiques i institucionals que contribueixin a recuperar la veritat històrica i reparar la memòria de Francesc Ferrer i Guàrdia.
6. Traslladar aquest acord al Ministeri de Justícia, al Departament de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat de Catalunya, a la Direcció General de Memòria Democràtica, a la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia i a les entitats memorialistes compromeses amb la reparació històrica."

Sotmesa a votació, la moció fou aprovada per majoria absoluta, amb els vots favorables dels diputats i diputades assistents dels grups polítics Partit dels Socialistes de Catalunya - Candidatura de Progrés (17), Esquerra Republicana de Catalunya - Acord Municipal (11), Junts - Compromís Municipal (10), En Comú Podem - Confluència (5), Tot per Terrassa (1), Junts per Igualada (1) i Impulsem el Penedès (1)

i l'abstenció dels diputats assistents dels grups polítics Partit Popular (3) i Vox (1), sent el resultat definitiu de 46 vots a favor i 4 abstencions.

I perquè consti, expedixo el present certificat, amb el Vist i Plau de l'Excel·lentíssima senyora Presidenta.

Metadades del document

Núm. expedient	2025/0022679
Tipus documental	Certificat
Títol	Certificat Moció anul·lació sentència Francesc Ferrer i Guàrdia
Codi classificació	A0101 - Ple

Signatures

Signatari		Acte	Data acte
Petra Mahillo Garcia (TCAT)	Secretària General	Certifica	27/09/2025 07:24
Maria Eugènia Gay Rosell (SIG)	Vicepresidenta sisena (p.d.s)	Vist i plau de la Presidència; signa per delegació (Decret 12044/2024, de 13 de setembre modificat per Decret 11006/2025, de 23 de juliol)	29/09/2025 12:46

Validació Electrònica del document

Codi (CSV)	Adreça de validació	QR
9acfd5cd872d7d2abe0b	https://seuelectronica.diba.cat	

